

De impact van inburgering

Miet Lamberts - HIVA

Peter De Cuyper, Miet Lamberts, Fernando Pauwels & Carissa Vets (2010). *Inburgering in Vlaanderen (deel 1). Het beleidskader in kaart gebracht*, HIVA-K.U.Leuven.

Peter De Cuyper (2010). *Inburgering in Vlaanderen (deel 2). De efficiëntie en effectiviteit van het beleid geëvalueerd*, HIVA-K.U.Leuven.

Fernando Pauwels en Miet Lamberts (2010). *De impact van inburgering in Vlaanderen (deel 3)*, HIVA-K.U.Leuven.

Peter De Cuyper, Miet Lamberts & Fernando Pauwels (2010). *Inburgering in Vlaanderen (deel 4). Synthese. De effectiviteit, efficiëntie en impact van het beleid*, HIVA-K.U.Leuven.

2

- Vraagstelling
- Kwantitatief luik:
 - Methode
 - Belangrijkste resultaten
- Kwalitatief luik
 - Methode
 - Belangrijkste resultaten
- Conclusies en aanbevelingen

Brussel, 1 april 2010

3

Vraagstelling

- Impact van het al dan niet volgen van een inburgeringstraject:

Wat is de meerwaarde van het afgelegde traject voor de inburgeraars en hun naaste omgeving en hoe draagt dit bij tot verdere inburgering en integratie?

Brussel, 1 april 2010

4

Vraagstelling

- Doelstelling: zelfredzaamheid en actief deelnemen aan de samenleving
 - Sociaal-economische dimensie: onderwijs, arbeid, inkomen
 - Sociaal-culturele dimensie: beeldvorming en contacten
 - Maatschappelijke participatie: betrokkenheid bij de buurt, verenigingsleven, politieke participatie
 - Wonen en gezondheid

Brussel, 1 april 2010

5

Kwantitatief onderzoeksluik: methode

- Kwantitatief onderzoeksluik:
 - Doel: *Waar bevinden de verschillende groepen (starters, niet-starters en afhakers) zich (na enige tijd) op de arbeidsmarkt?*
 - KBI-cohorte 2005-2006, gekoppeld aan meest recente data KSZ (december 2007)
 - 70 008 unieke personen waarvan 90,7% teruggevonden werd (63 563 personen)

Brussel, 1 april 2010

6

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Eerste stap:
indeling in groepen

Verdeling tussen niet-starters, afhakers en degenen die een attest behaalden

	N	%
Groep 1: niet-starters	31 200	58,0
Groep 2: starters maar afhakers	13 886	26,5
Groep 3: starters die een attest behalen	8 873	16,5
Totaal	53 959*	100,0

* Bron: KSZ-KBI-bestand; bewerkingen HIVA

Brussel, 1 april 2010

7

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Vaststelling:
de groepen van niet-starters, afhakers en attestbehalers hebben een verschillend profiel, o.a.
 - Naar geslacht
 - Naar leeftijd
 - Naar nationaliteit
 - (Naar opleidingsniveau (zover gekend))
 - Naar verblijfsstatuut
 - Naar INB-code (verplicht of rechtgebend)

Brussel, 1 april 2010

8

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Tweede stap:
Aan het werk of niet?

Aandeel werkenden (laatste kwartaal 2007) per groep

	Niet-gewerkt	Gewerkt	Totaal
Groep 1: niet-starters	22 175	8 770	30 945
	(71,7%)	(28,3%)	(100,0%)
Groep 2: starters maar afhakers	8 614	5 007	13 621
	(63,2%)	(36,8%)	(100,0%)
Groep 3: starters die een attest behalen	3 577	3 366	6 943
	(51,5%)	(48,5%)	(100,0%)
Totaal	34 366	16 843	51 209
	(67,3%)	(32,7%)	(100,0%)

Bron: KSZ-KBI-bestand; bewerkingen HIVA

Brussel, 1 april 2010

9

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Tweede stap:
Aan het werk of niet?

Aandeel werklozen (december 2007) per groep

	Niet voorkomend in de werkloosheidsbestanden	Wel voorkomend in de werkloosheidsbestanden	Totaal
Groep 1: niet-starters	29 585	1 360	30 945
	(95,6%)	(4,4%)	(100,0%)
Groep 2: starters maar afhakers	12 655	966	13 621
	(92,9%)	(7,1%)	(100,0%)
Groep 3: starters die een attest behalen	6 422	521	6 943
	(92,5%)	(7,5%)	(100,0%)
Totaal	48 662	2 847	51 509
	(94,5%)	(5,5%)	(100,0%)

Bron: KSZ-KBI-bestand; bewerkingen HIVA

Brussel, 1 april 2010

10

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Vaststelling:
 - Attestbehalers zijn vaker aan het werk
 - ... maar komen ook vaker voor in de werkloosheidsbestanden
 - Niet-starters zijn vaker niet-beroepsactief (noch aan het werk, noch werkloos)

➤ De verschillen blijven bestaan wanneer de vastgestelde verschillen tussen de groepen qua achtergrondkenmerken onder controle houden

Brussel, 1 april 2010

11

Kwantitatief onderzoeksluik: resultaten

- Opmerkelijke vaststelling:

Indien aan het werk, zijn niet-starters vaker actief in een voltijdse job en vaker tegen een hoger gemiddeld dagloon (in vergelijking met de andere groepen)

Brussel, 1 april 2010

12

Kwalitatief onderzoeksluik: methode

- Kwalitatief onderzoeksluik:
 - Doel: verhaal achter de cijfers/begrijpen en interpreteren van processen
 - Interviews met inburgeraars (cohort 2005-2006)
 - die niet gestart zijn
 - die afhaakten
 - die een attest behaalden
 - Spreiding (en vergelijkbaar) naar geslacht, leeftijd herkomstregio en opleidingsniveau
 - Lage respons: ongeveer 600 contactmogelijkheden resulteerden in 39 interviews

Kwalitatief onderzoeksluik: resultaten

- Trajectgebonden aspecten:
 - Starten of niet starten?
 - Socio-economische factoren
 - Traject- en cursusgebonden factoren
 - Persoonsgebonden factoren
 - Achtergrond van de inburgeraars
 - Diversiteit binnen de groep en trajecten op maat
 - Diversiteit naar gender en rolpatronen
 - Diversiteit naar verblijfsstatus
 - Diversiteit naar herkomstland
 - Diversiteit naar opleidingsniveau
 - ...

Kwalitatief onderzoeksluik: resultaten

- Impact: kennis- en informatieverwerving (en verwerking):
 - Starters
 - Waren tevreden, vonden de cursus goed en zagen er een meerwaarde in.
 - Volgen van een traject geeft een voorsprong op vlak van kennis- en informatieverwerving. De eerste periode wordt makkelijker dankzij het traject.
 - Niet-starters
 - Vergaren deze kennis grotendeels ook maar trager en meer gefragmenteerd, vnl. via informele weg.
 - Achterstand blijft op bepaalde 'prioritaire' kennisdomeinen

Kwalitatief onderzoeksluik: resultaten

- Impact: taalverwerving en -beheersing:
 - Helpt van de respondenten: slechts een beperkte beheersing van het Nederlands
 - Eén op drie spreekt goed Nederlands
 - Onafhankelijk van het al dan niet volgen van het inburgeringstraject: ook niet-starters of afhakers leren de taal. Soms uitgesteld taaltraject

Taalniveau van drie groepen inburgeraars

	Attest	Algehaamt	Niet gestart	Totaal
Lager dan 1.1 of 1.1	6	10	4	20
Niveau 1.2	3	0	3	6
Niveau 2.1 of meer	6	5	2	13
Totaal	15	15	9	39

Bron: HIVA

Kwalitatief onderzoeksluik: resultaten

- Impact: zelfredzaamheid en actieve participatie
 - Vooral impact op socio-economische aspecten.
 - Arbeidsmarkt: "inburgering werkt (voorzichtig uit te spreken)"
 - Meer attestbehalers aan het werk;
 - Vnl. wel in kwalitatief minder goede jobs
 - Taalniveau is belangrijk, naast verblijfsstatuut, nationaliteit, opleidingsniveau, gender, leeftijd,...

Kwalitatief onderzoeksluik: resultaten

- Impact: zelfredzaamheid en actieve participatie
 - Minder impact op socio-culturele oriëntatie
 - Inter-etnische contacten beperkt voor alle groepen
 - Beperkte maatschappelijke participatie
- Niet zozeer het volgen van het inburgeringstraject maakt verschil, wel andere factoren zoals migratiedoel, statuut, hebben van kinderen, mate van taalbeheersing, ...

Conclusies en aanbevelingen

- Wat het traject betreft:
 - Drempels voor starten zoveel mogelijk remediëren
 - algemene oplossingen en oplossingen op maat
 - rol van trajectbegeleider
 - Trajecten meer op maat

Conclusies en aanbevelingen

- Binnen het inburgeringsbeleid en –traject dienen de eerste belangrijke bouwstenen voor het *verdere* inburgerings- en integratieproces gelegd te worden.
- Traject is facilitator

Conclusies en aanbevelingen

- Wapenen voor verdere inburgering en integratie
 - Versterken van *taalverwerving* en belang van verdere taalverwerving benadrukken. Instrumenten hiertoe aanreiken
 - Naast belang van opleiding en werk, ook het belang van *maatschappelijke en socio-culturele participatie* meegeven
 - Mogelijkheden voor *verdere opvolging en ondersteuning* vormt belangrijk element
- Inburgeringsbeleid en de rol van de ontvangende maatschappij?

*“Het inburgeringstraject duurt lang,
misschien wel even lang als het leven in de
nieuwe maatschappij”*

(man, 41 jaar , Congo, erkend vluchteling)

